

نام و نام خانوادگی:

زمان برگزاری:

تیام خزاعی

نام آزمون: تکلیف درس دوم فارسی دهم

تاریخ آزمون:

۱ مفهوم همه ایات یکسان است؛ به جز.....

- ۱ صبر کن ای دل که آخر رنج تو هم بگذرد
- ۲ دامن شادی چو غم آسان نمی آید به دست
- ۳ شاد و بی غم بزی که شادی و غم
- ۴ به عیش کوش و مپندار همچو ناهلان
- دولت و محنت نماند شادی و غم بگذرد
- پسته را خون می شود دل تالی خندان کند
- زود می آیند و زود می گذرند
- که عمر را عوض و وقت را قضایی هست

۲ در همه ایات آرایه «تشبیه» دیده می شود، به جز گزینه

- ۱ مرا چون هاتف دل دید دمساز
- ۲ تو مردم بین که چون بی رای و هوشند
- ۳ شمع خرد بر فروز در دل و بشتاب
- ۴ مرغ دل تا دام زلف و دانه خال تو دید
- بر آورد از رواق همت آواز
- که جانی را به نانی می فروشند
- با دل روشن به سوی عالم روشن
- طایر اندیشه ام افتاد در دام هوس

۳ زمان افعال مشخص شده در ایات زیر در کدام گزینه به ترتیب آمده است؟

- (الف) کی رفته ای ز دل که تمنا کنم تو را
- (ب) ای وای بر اسیری کز یاد رفته باشد
- (ج) پیشانی عفو تو را پرچین نسازد جرم ما
- (د) گر ز مسجد به خرابات شدم خرده مگیر
- کی بوده ای نهفته که پیدا کنم تو را
- در دام مانده باشد صیاد رفته باشد
- آئینه کی بر هم خورد از زشتی تمثالها؟
- مجلس وعظ دراز است و زمان خواهد شد

- ۱ ماضی التزامی - ماضی بعید - ماضی ساده - آینده
- ۲ ماضی نقلی - ماضی التزامی - مضارع اخباری - آینده
- ۳ ماضی نقلی - ماضی بعید - ماضی التزامی - ماضی ساده
- ۴ ماضی نقلی - ماضی التزامی - ماضی ساده - آینده

۴ معنای واژه «نهاد» در همه ایات به استثنای با معنای آن در عبارت زیر یکسان است.

«بدان کوش که به هر محالی از حال و نهاد خویش بنگردی.»

- ۱ نهاد آن بن نیزه را بر زمین
- ۲ حافظ نهاد نیک تو کامت بر آورد
- ۳ قانع به خیالی ز تو بودیم چو حافظ
- ۴ در نهادش جز پلیدی ها نبود
- ز خاک سیه اندر آمد به زین
- جانها فدای مردم نیکونهاد باد
- یا رب چه گداهمت و بیگانه نهادیم
- صورتش چون ماه تابان می نمود

۵ در همه ایات «فعل اسنادی به قرینه معنوی» محذوف است، به جز:

- ۱ گوشم به راه تا که خبر می دهد ز دوست
- ۲ گران جان تر ز شبنم نیست جان ناتوان من
- ۳ رسید ناله سعدی به هر که در آفاق
- ۴ هر که سودای تو دارد چه غم از هر که جهانش
- صاحب خبر پیامد و من بی خبر شدم
- اگر می بود با من روی گرمی آفتابش را
- هم آتشی زده ای تا نفیر می آید
- نگران تو چه اندیشه و بیم از دگرانش

۶ مفهوم کدام گزینه با «هر که داد از خویشتن دهد از داور مستغنی باشد» یکسان است؟

- ۱ نمی لرزد دلم چون نامه از اندیشه فردا
- ۲ چو فردا نامه خوانان نامه خوانند
- ۳ هر آن که جانب اهل خدا نگه دارد
- ۴ خرد ز پیری من کی حساب برگیرد
- که من از خود حسابی دیده ام صد بار محشر را
- بر آرم من دو صد فریاد از این دل
- خداش در همه حال از بلا نگه دارد
- که باز با صنمی طفل عشق می بازم

۷ مفهوم بیت زیر با کدام عبارت زیر قرابت معنایی دارد؟

«بر مال و جمال خویشتن غمّه مشو کین را به شبی برند و آن را به تبی»

- ۱ به هر نیک و بد زود شادمان و اندوهگین مشو که این فعل کودکان باشد.
- ۲ اندر همه کاری داد از خویشتن بده که هر که داد از خویشتن بدهد از داور مستغنی باشد.
- ۳ اگر غم و شادیت بود به آن کس گوی که او تیمار غم و شادی تو را دارد.
- ۴ رنج هیچ کس ضایع مکن و همه را به سزا حق شناس باش.

۸ پیام دریافت شده از کدام گزینه نادرست است؟

- ۱ به زبان دیگر مگو و به دل دیگر مدار (دعوت به راستی و صداقت)
- ۲ اثر غم و شادی پیش مردمان بر خود پیدا مکن (دعوت به خویشتن داری)
- ۳ هر شادی که بازگشت آن به غم است آن را شادی مشمّر (ناپایداری شادی و غم)
- ۴ و اگر از بیگانه نایمن شوی زود به مقدار نایمنی خویش را از وی ایمن گردان (آسودگی خاطر در مقابل دشمنان)

۹ در کدام بیت، حذف فعل به «قرینه معنوی» صورت گرفته است؟

- ۱ حکایت از لب شیرین دهان سیم اندام تفاوتی نکند گر دعاست یا دشنام
- ۲ کسان را درم داد و تشریف و اسب طبیعی است اخلاق نیکو نه کسب
- ۳ به چشم‌های تو دانم که تا ز چشم برفتی به چشم عشق و ارادت نظر به هیچ نکردم
- ۴ به جای خاک، قدم بر دو چشم سعدی نه که هر که چون تو گرامی بود به ناز آید

۱۰ در کدام گزینه فعل مضارع اخباری وجود دارد؟

- ۱ اندر هر کاری داد از خویشتن بده.
- ۲ تا همچنان که هنر ایشان همی بینی عیب نیز بتوانی دید.
- ۳ همه کس را به سزا حق شناس باش.
- ۴ اندوهگین مشو که این فعل کودکان باشد.

۱۱ کدام گزینه با عبارت زیر قرابت مفهومی دارد؟

«اگر غم و شادیت بود، به آن کس گوی که او تیمار غم و شادی تو دارد.»

- ۱ برخیز و مخور غم جهان گذران بنشین و دمی به شادمانی گذران
- ۲ دست بر آور ز میان چاره جوی این غم دل را دل غمخواره جوی
- ۳ گرد بیهوده و محال مگرد بر در خانه خیال مگرد
- ۴ آن دل که نشان غم گساری می جست خون گشت و نیافت، روزگاری می جست

۱۲ در کدام گزینه حذف به قرینه لفظی مشهود است؟

- ۱ بنه سر گر نمی گنجی که اندر چشمه سوزن اگر رشته نمی گنجد از آن باشد که سر دارد
- ۲ ای بسا منصور پنهان ز اعتماد جان عشق ترک منبرها بگفته بر شده بر دارها
- ۳ رأی رأی توست خواهی جنگ و خواهی آشتی ما قلم در سر کشیدیم اختیار خویش را
- ۴ اگر خوکی فتد در مشک و آدم زاده در سرگین رود هر یک به اصل خود ز ارزاق کفایت‌ها

۱۳ بیت زیر با کدام گزینه از سروده حافظ ارتباط مفهومی دارد؟

غم و شادی جهان را نبود هیچ ثابت هر زمان، حال وی از شکل دگر خواهد شد

- ۱ چون غمت را نتوان یافت مگر در دل شاد ما به امید غمت خاطر شادی طلبیم
- ۲ گفتم که نوش لعلت ما را به آرزو گشت گفتا تو بندگی کن کاو بنده پرور آید
- ۳ بهار و گل طرب‌انگیز گشت و توبه شکن به شادی رخ گل بیخ غم ز دل برکن
- ۴ گفتم زمان عشرت دیدی که چون سر آمد گفتا خموش حافظ کاین غصه هم سر آید

۱۴ کدام گزینه با عبارت زیر تناسب مفهومی ندارد؟

«برو شادی کن ای یار دل افروز غم فردا نشاید خورد امروز»

۱	ای دل غم این جهان فرسوده مخور
۲	گرچه وحشی ناخوشی‌ها دید و سختی‌ها ولی
۳	پنج روزی که در این مرحله فرصت داری
۴	وقت خود خوش گذران با می و معشوق عزیز

- بیهوده نه ای، غمان بیهوده مخور
سخت‌تر از روزگار هجر و ناخوش‌تر ندید
خوش بیاسای زمانی که زمان این همه نیست
کس چه داند که سرانجام چه خواهد بودن؟

۱۵ عبارات زیر با کدام بیت، قرابت مفهومی دارد؟

«حساب خود اینجا کن آسوده دل شو میفکن به روز جزا کار خود را»

۱	دم نشمرده محال است بر آرد چون صبح
۲	گشود دفتر انصاف خط، مهیا شو
۳	خود حسابی خط پاکی است ز دیوان حساب
۴	از سینه بر نیاید نشمرده یک نفس را

- هر که در مدّ نظر روز حسابی دارد
که بی حساب تو را نوبت حساب رسید
آن‌چه امروز توان کرد به فردا مگذار
چون صبح هر که در دل بیم حساب دارد

۱۶ مفهوم عبارت زیر در تمام ابیات دیده می‌شود، به جز بیت گزینه
«به هر نیک و بد زود شادان و زود اندوهگین مشو»

۱	در تمام سال‌های رفته بر ما روزگار
۲	بدین زور و زر دنیا چو بی عقلان مشو غره
۳	اعتمادی نیست بر کار جهان
۴	شاد و بی‌غم بزی که شادی و غم

- شادمانی می‌خرید از ما و ماتم می‌فروخت
که این آن نوبهاری نیست کش بی‌مهرگان بینی
بلکه بر گردون گردان نیز هم
زود آیند و زود می‌گذرند

۱۷ در کدام گزینه حذف به قرینه معنوی وجود ندارد؟

۱	به وفای تو که خاک ره آن یار عزیز
۲	غرق غباریم و غربت، با من بیاسمت باران
۳	چون حسن عاقبت نه به رندی و زاهدی است
۴	کبر یک سو نه اگر شاهد درویشانی

- بی‌غباری که پدید آید از اغیار بیار
صد جو بیار است اینجا، در انتظار من و تو
آن به که کار خود به عنایت رها کنند
دیو خوش طبع به از حور گره پیشانی

۱۸ با توجه به عبارت «به هر نیک و بد، زود شادان و زود اندوهگین مشو» کدام گزینه صحیح نیست؟

- ۱ «هر، صفت مبهم است. ۲ «اندوهگین» نقش مسند دارد. ۳ «شادان» قید است. ۴ «زود» قید است.

۱۹ کدام گزینه با حدیث «حاسبوا قبل أن تُحاسَبوا» ارتباط معنایی ندارد؟

۱	نمی‌لرزد دلم چون نامه از اندیشه فردا
۲	کسی کاو دهد از تن خویش داد
۳	مرا در عشق تو چندان حساب است
۴	خود حسابان نگذارند به فردا کاری

- که من از خود حسابی دیده‌ام صد بار محشر را
نبایدش رفتن بر داوران
که روز حشر دیوان برنتابد
عید این طایفه روزی است که محشر باشد

۲۰ در کدام گزینه نوع حذف (از نظر قرینه لفظی و معنوی) با گزینه‌های دیگر فرق دارد؟

۱	به حق صحبت دیرین که هیچ محرم راز
۲	می‌خور که صد گناه ز اغیار در حجاب
۳	هوا مسیح نفس گشت و باد نافه‌گشای
۴	جز قلب تیره هیچ نشد حاصل و هنوز

- به یاد یک جهت حق گزار ما نرسد
بہتر ز طاعتی که به روی و ریا کنند
درخت سبز شد و مرغ در خروش آمد
باطل در این خیال که اکسیر می‌کنند